

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ เสนอต่อโครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ
ความสมบูรณ์แห่งปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

บทบาทยกรมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของเจ้าหน้าที่

สาธารณสุข อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

โดย

นางสาววิชุดา รัตนวรพันธุ์

กรกฎาคม 2546

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิบูลรัฐ รักยุติธรรม

ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาบริหารธุรกิจและการตลาดการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยเรื่อง บทบาทยกรมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทยกรมี
ส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอเมือง จังหวัดแพร่ 2) ศึกษา
บทบาทยกรมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอเมือง จังหวัดแพร่

ประชากร คือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองจังหวัด
แพร่ จำนวน 90 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของกลุ่ม
ประชากร ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทยกรในการจัดการสิ่งแวดล้อม แบบทดสอบความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม
แบบสอบถามบทบาทยกรมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอ
เมือง จังหวัดแพร่ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์
(SPSS for Windows) ผลการวิจัย พบว่า

เจ้าหน้าที่สาธารณสุข อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง
30-39 ปี จบการศึกษาระดับอนุปริญญา และปริญญาตรี มีตำแหน่งเป็นเจ้าพนักงานสาธารณสุข
ชุมชน ระยะเวลาที่บรรจุหรือโอนย้ายเข้ารับราชการ 6-10 ปี และ 11-15 ปี สถานที่ปฏิบัติงานอยู่ใน
สถานียอนเวียง ได้รับประโยชน์จากโครงการการจัดการสิ่งแวดล้อมทั้ง 4 โครงการ ได้แก่ โครงการ
งานสาธารณสุขมูลฐาน โครงการงานสวัสดิการสาธารณสุขและป้องกันสุขภาพ โครงการ

สุขภาพอาหาร ส่งเสริมการท่องเที่ยว สนับสนุนเศรษฐกิจ และงานคุ้มครองผู้บริโภค ในระดับ
มาก

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทการมีส่วนร่วม ในการจัดการสิ่งแวดล้อมของเจ้าหน้าที่
สาธารณสุขอำเภอเมือง จังหวัดแพร่ คือ สถานที่ปฏิบัติงาน กล่าวคือ การมีสถานที่ปฏิบัติงานต่างกัน
ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอเมือง จังหวัดแพร่ โดยส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในสถานีนามัย และ
ส่วนน้อยปฏิบัติงานในสำนักงานสาธารณสุข มีผลต่อบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม
เพราะเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในสถานีนามัยจะมีบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม
มากกว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในสำนักงานสาธารณสุข เพราะได้ใกล้ชิดกับชุมชน และ
ได้รับรู้สถานการณ์และสภาพปัญหาของสิ่งแวดล้อมมากกว่า

บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข อำเภอเมือง
จังหวัดแพร่ ต่อโครงการ 4 โครงการ ได้แก่ โครงการงานสาธารณสุขมูลฐาน โครงการ
งานสวัสดิการสาธารณสุขและป้องกันสุขภาพ โครงการสุขภาพอาหาร ส่งเสริมการท่องเที่ยว
สนับสนุนเศรษฐกิจ และงานคุ้มครองผู้บริโภคในระดับมาก กล่าวคือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข อำเภอ
เมือง จังหวัดแพร่ มีการปฏิบัติเป็นประจำในการรับรู้สถานการณ์และสภาพปัญหา การวางแผน
การเข้าร่วมปฏิบัติตามกิจกรรมโครงการ และการประเมินโครงการ

การทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการ
สิ่งแวดล้อมของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอเมือง จังหวัดแพร่ พบว่า สถานที่ปฏิบัติงานเป็นปัจจัยที่
มีอิทธิพลต่อบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข อำเภอเมือง
จังหวัดแพร่ ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ ตำแหน่งปัจจุบัน ระยะเวลาในการเข้ารับราชการ การได้รับ
ประโยชน์จากโครงการ และความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมไม่มีอิทธิพลต่อบทบาทการมีส่วนร่วมใน
การจัดการสิ่งแวดล้อมของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

Abstract of special problem submitted to the Graduate School Project of Maejo University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Business Administration in Business Administration

**PARTICIPATION IN ENVIRONMENTAL MANAGEMENT OF HEALTH
PUBLIC OFFICERS OF AMPHUR MUANG CHANGWAT PHRAE**

By

WICHUDA RATTANAWORAPHUN

JULY 2003

Chairman: Assistant Professor Piboonrat Rakyutidharm
Department/Faculty: Department of Agricultural Business Administration and Marketing,
Faculty of Agricultural Business

The objectives of this research were to study the factors effecting the participation in environmental management of Health Public Officers of Amphur Muang Changwat Phare and the role of Health Public Officers compare with their participation in environmental management.

Ninety persons of Health Public Officers of Amphur Muang Changwat Phare were populations of this research. The instrument used was a set of questionnaires, collecting personal data, the factors affecting the participation in environmental management, the level of environmental knowledge and the role of Health Public Officers compared with their participation in environmental management. Data was analyzed by the use of Statistical Package for Social Science Program (SPSS for Windows). The results of the research are as follows:

Most of Health Public officers of Amphur Muang Changwat Phrae were women. They were between 30-39 years old, had Diploma and Bachelor's degree, held the position of Health station officer, period of time working for Health Public of Amphur Muang Changwat Phrae was 6-10 years and 11-15 years, the working places were at Health station and the benefits

of all environmental projects, which are Primary health service, health promotion and prevention, Clean food good taste and Consumer prevention projects were at high level.

The research on factors affecting the participation in environmental management of Health Public officers of Amphur Muang Changwat Phare, found that the place of working influences the role of Health Public officers in participating in environmental management. Since the working places of most Health Public officers were located at Health station, they had a commitment with their communities to study and improve participatory in the environmental problems. This is higher than a commitment of less Health Public officers were located at Health Public office.

Role of Health Public officers in participating in environmental management through all environmental projects, which are primary health service, Health promotion and prevention, clean food good taste and consumer prevention projects were at high level. The research was found that Health Public officers regularly implemented in all procedures, which are acknowledgement and participatory in environmental problems, planning, implementation and evaluation.

The research on factors affecting the participation in environmental management of Health Public officers of Amphur Muang Changwat Phrae, found that the working place influences the role of Health Public officers in participating in environmental management. When comparing the job position, duration service, their advantages from environmental projects and knowledge of environment of Health Public officers, it was found that there were not affecting the participation in environmental management of Health Public officers.